

Lietas Nr. 142194811
Lietas arhīva Nr. AA43-0870-13

SPRIEDUMS **Latvijas Republikas vārdā**

2013.gada 9. septembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnesis referents K.Berķis, tiesneši
M.Birzgalis un A.Šteinberga

rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par *I.G.* (personas kods */personas kods/*) saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.³⁰ panta un *I.G.* pieteikumu par morālā kaitējuma atlīdzinājumu sakarā ar *I.G.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 11.janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk - KNĀB vai atbildētājs) konstatēja, ka *I.G.* (turpmāk - pieteicējs) no 2008.gada 5.decembra, savienojot */iestāde/ /struktūrvienība/ /amats/ amatu ar SIA „Nosaukums” /amats 2/*, nesaņemot rakstveida atļauju un saņemot par neatļauta amata pienākumu pildīšanu ienākumus, nav ievērojis likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 7.panta sestās daļas 3.punktā noteiktos amatu savienošanas ierobežojumus, 8.¹panta trešajā daļā valsts amatpersonai noteikto amatu savienošanas izpildes kārtību un 9.panta pirmajā daļā noteiktos ienākumu gūšanas ierobežojumus. Par minēto faktu tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols RD Nr.001096. KNĀB Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītājas vietnieks 2011.gada 2.martā, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, pieņēma lēmumu Nr.870/1-24/20 par pieteicēja saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - LAPK) 166.³⁰panta un uzlika naudas sodu Ls 50 apmērā (turpmāk - Sākotnējais lēmums). Ar KNĀB priekšnieka 2011.gada 29.aprīļa lēmumu Nr. 1/3679 (turpmāk - Lēmums) atstāts negrozīts Sākotnējais lēmums.

[2] 2011.gada 1.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums, kurā lūgts atcelt Lēmumu. Pieteikums pamatots šādi.

[2.1] Ne Sākotnējā lēmumā, ne Lēmumā nav veikta likumdošanas aktu prasību pienācīga interpretācija un nav pilnībā atklāts jēdziena „atļauja” saturs, tostarp, ņemot vērā Darba likuma 91. un 92.pantu, pieteicēja un */iestāde/* 2005.gada 1.februāra darba līguma 3.2.punktu, kā arī ievērojot Civillikuma 1504., 1505., 1508. un 1509.pantā norādītos tiesisku darījumu iztulkošanas principus.

[2.2] Nav veikta adekvāta atbildību pastiprinošo un mīkstinājošo apstākļu analīze. Ir piemērotas tikai tipveida frāzes, turklāt papildinot LAPK doto (izsmeļoši uzskaitīto) atbildību pastiprinošo apstākļu sarakstu ar jaunu apstākli (sabiedrības neuzticības radīšana, sabiedrības šaubu veicināšana par valsts amatpersonas darbības tiesiskumu un objektivitāti), kā arī neatbildot, kāpēc nav pieļaujama atbildību mīkstinājošo apstākļu papildināšana ar pieteicēja piedāvāto, proti, ka amatu savienošanas atļauja bija

pieprasīta pirms Sākotnējā lēmuma un saņemta pirms Lēmuma pieņemšanas.

[2.3] Nav ievērots vienlīdzīgas attieksmes princips. Pārkāpts nevainīguma prezumpcijas princips, *in dubio pro civis* princips, neanalizējot šaubu rašanās par atļaujas esamību/neesamību faktiskos un tiesiskos apstākļus, nav veikts (amatu savienošanas) atļaujas devēja līdzatbildības pakāpes izvērtējums, pārkāpjot tiesiskās pašāvības principu.

[2.4] 2011.gada 28.septembrī tiesā saņemti pieteicēja pieteikuma papildinājumi par morālā kaitējuma atlīdzināšanu.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 11.janvāra spriedumu noraidīts pieteicēja pieteikums par Lēmuma atcelšanu un morālā kaitējuma atlīdzināšanu. Spriedums motivēts šādi.

[3.1] Ar Lēmumu pieteicējs saukts pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.³⁰panta, kas noteic, ka par likumā noteikto komercdarbības, valsts amatpersonas amata savienošanas, pārstāvības, ienākumu gūšanas ierobežojumu vai tādu ierobežojumu pārkāpšanu, kuri noteikti attiecībā uz rīcību ar valsts vai pašvaldības mantu, kā arī par valsts amatpersonas funkciju veikšanu interešu konflikta situācijā - uzliek naudas sodu valsts amatpersonai no piecdesmit līdz divsimt piecdesmit latiem, atņemot tiesības ieņemt valsts amatpersonas amatus vai bez tā.

Tātad, lai valsts amatpersonu sauktu pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 166.³⁰pantu, nepieciešams konstatēt, ka valsts amatpersona (speciālais subjekts) pārkāpusi valsts amatpersonai noteiktos ierobežojumus.

LAPK 166.³⁰pants ir blanketa tiesību norma, kura noteic atbildību par pārkāpumiem, kas izriet no citu tiesību normu pārkāpumiem, proti, no likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”.

Saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 7.panta sestās daļas 3.punktu šā likuma 4.panta otrajā daļā minētās amatpersonas, kurām šajā pantā nav noteikti īpaši amata savienošanas nosacījumi, var savienot valsts amatpersonas amatu ar citu amatu, uzņēmuma līguma vai šā panta vienpadsmitajā daļā neminēta pilnvarojuma izpildi, ja to savienošana nerada interešu konfliktu un ir saņemta attiecīgās valsts vai pašvaldības iestādes vadītāja vai viņa pilnvarotas personas rakstveida atļauja.

Likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 8.ipanta trešā daļa noteic, ka valsts amatpersonai, kura vēlas savienot valsts amatpersonas amatu ar citu amatu (uzņēmuma līguma vai pilnvarojuma pildīšanu), un šāda amatu savienošana ir pieļaujama, saņemot amatpersonas (institūcijas) rakstveida atļauju, pirms amatu savienošanas (uzņēmuma līguma noslēgšanas vai pilnvarojuma uzņemšanās) uzsākšanas rakstveidā iesniedz minētajai amatpersonai (institūcijai) lūgumu atļaut savienot valsts amatpersonas amatu ar citu amatu (uzņēmuma līguma vai pilnvarojuma izpildi).

Likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 9.panta pirmā daļa noteic, ka valsts amatpersonai ir atļauts saņemt atalgojumu par valsts amatpersonas amata pienākumu pildīšanu un atalgojumu par tāda amata pienākumu, uzņēmumu līguma vai pilnvarojuma izpildi, kas tai nav aizliegts ar šo likumu vai citiem likumiem, kā arī gūt ienākumus no komercdarbības vai citiem avotiem, kas tai nav aizliegta ar šo likumu vai citiem likumiem.

Lietā ir strīds par to, vai pieteicējs ir pārkāpis valsts amatpersonai noteiktos amatu savienošanas ierobežojumus, savienojot */iestāde/ /struktūrvienība/ /amats/* amatu ar SIA „*Nosaukums*” */amats 2/*, nesaņemot rakstveida atļauju, un vai pieteicējs pamatoti saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 166.³⁰pantu.

[3.2] Saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 4.panta otro daļu pieteicējs uz pārkāpuma izdarīšanas brīdi bija atzīstams par valsts amatpersonu, proti, pieteicējs bija */iestāde/ /struktūrvienība/ /amats/*. Par to lietā strīds nepastāv. Savukārt kā valsts amatpersonai pieteicējam ir saistoši likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” valsts amatpersonai noteiktie ierobežojumi un aizliegumi.

No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka pieteicējs no 2007.gada 1.janvāra pildīja */iestāde/ /struktūrvienība/ /amats/* pienākumus un no 2008.gada 5.decembra pieteicējs veica */amats 2/* pienākumus SIA „*Nosaukums*”. Saskaņā ar */iestāde/* 2010.gada 1.novembra vēstulē Nr.3.2-25/1800 sniegto informāciju pieteicējs nav saņēmis rakstveida atļauju savienot */iestāde/ /struktūrvienība/ /amats/* ar citu amatu (darbu). Pieteicēja iebildumus, ka viņam rakstveida atļauja nemaz nebija nepieciešama, jo atļauja viņam jau bija dota saskaņā ar 2005.gada 1.februāra darba līguma 3.2.punktu, kurā noteiktas

pieteicēja tiesības slēgt darba līgumus ar citiem darba devējiem un veikt blakus darbus, tiesa noraida kā nepamatotus un atzīst, ka atbildētājs pamatoti norādījis, ka darba līguma 3.2.punktā noteiktās tiesības nav vērtējamas kā rakstveida atļauja likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 7.panta sestās daļas 3.punkta izpratnē, jo tā ir vispārīga norāde, kas nav konkretizēta saistībā ar noteiktu amatu vai darbu, līdz ar to netiek veikts amatu savienošanas iespējamības izvērtējums atbilstoši minētā likuma nosacījumiem.

Likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 7.panta sestās daļas 3.punkta normas mērķis, paredzot rakstveida atļaujas saņemšanu kā nosacījumu valsts amatpersonas amata savienošanai ar citiem amatiem, ir novērst interešu konflikta rašanos. Tādējādi, katrā konkrētajā gadījumā lemjot par rakstveida amatu savienošanas atļaujas izdošanu, ir jāpārbauda interešu konflikta rašanās iespējamība. Amatu savienošana ir tiesiski iespējama, ja ir izpildīti abi tiesību normā noteiktie nosacījumi, proti, pirmkārt, amatu savienošana nerada interešu konflikta situāciju un, otrkārt, ir saņemta atļauja. Rakstiskas atļaujas saņemšanai, lai amatpersona varētu savienot amatus, nav tikai formāls raksturs, tā sevī ietver konkrētās amatu savienošanas izvērtējumu katrā individuālā gadījumā attiecībā uz katru konkrēto amatu un personu. Atļauja pēc būtības ir apliecinājums tam, ka attiecīgajai lēmējinstīcijai nav iebildumu, ka konkrētā amatpersona veic amatu savienošanu.

Tādējādi no minētā izriet, ka atbilstoši likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 7.panta sestās daļas 3.punktam pieteicējam bija jāsaņem no /iestāde/ rakstiska atļauja amatu savienošanai. Ņemot vērā, ka pieteicējs šādu atļauju nebija saņēmis, tiesa atzīst, ka pieteicējs ir pamatoti saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 166.³⁰ pantu.

[3.3] Attiecībā uz pieteicēja norādītajiem KNĀB pieļautajiem procesuālajiem pārkāpumiem administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas procesā iestādē tiesa konstatē, ka atbildētājs, pieņemot Lēmumu, ir veicis lietā nepieciešamo apstākļu noskaidrošanu, Lēmumā ir atsauces uz piemērotajām tiesību normām un Lēmumā ir atferēti un izvērtēti pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumā norādītie iebildumi, t.sk. arī sniegta atbilde uz pieteicēja iebildumu attiecībā uz terminu „atļauja”. Lēmums atbilst LAPK 244. un 274.panta pirmās daļas prasībām, un tas ir pieņemts, ievērojot LAPK 260.panta prasības. Pieteicējam tika dota iespēja sniegt paskaidrojumus lietā, kuru pieteicējs arī izmantojis. Tiesa norāda, ka atbildētājam nav pienākuma atbildēt uz visiem argumentiem, bet gan tikai uz tādiem būtiskiem argumentiem, kas varētu mainīt lietas rezultātu. Turklāt jāņem vērā, ka atbilde uz konkrētu argumentu var tikt iekļauta arī pašā administratīvā akta pamatojumā, kas pats par sevi jau var izslēgt privātpersonas paustā pamatojuma piemērošanu.

Apstākļi, ka pieteicējs pirms Protokola sastādīšanas netika informēts par konstatēto pārkāpumu un viņam pirms Protokola sastādīšanas netika dota iespēja iepazīties ar administratīvās pārkāpuma lietas materiāliem, nevar tikt atzīts kā nevainīguma prezumpcijas pārkāpums.

Tiesas ieskatā lietā esošie pierādījumi izslēdz visas šaubas par to, vai pieteicējs ir izdarījis LAPK 166.³⁰ pantā paredzēto pārkāpumu. Līdz ar to tiesa nekonstatē *in dubio pro civis* principa pārkāpumu.

Tiesa nekonstatē arī ne LAPK, ne Administratīvā procesa likumā noteiktās lietā pieņemtā lēmuma paziņošanas kārtības pārkāpumu.

Attiecībā uz pieteikuma papildinājumus norādīto, ka uz pieteicēju ir izdarīts psiholoģisks spiediens, tiesa konstatē, ka Sākotnējā lēmumā norādītajai atsaucei uz likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 30.pantā noteikto regulējumu ir informatīvs raksturs. Tādējādi atbildētāja rīcība, norādot šāda satura informāciju, nevar tikt atzīta kā psiholoģisks spiediens uz pieteicēju.

Tiesa, vērtējot pieteikumā un pieteikuma papildinājumus norādītos iebildumus, nekonstatē atbildētāja rīcībā tādus procesuālus pārkāpumus, kas varēja ietekmēt Lēmuma tiesiskumu un kas ietekmētu tiesas nolēmumu izskatāmajā lietā pēc būtības.

[3.4] Atbildētājs pieteicējam ir noteicis minimālo administratīvo sodu, ko paredzējis likumdevējs par konkrētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu. Tiesa konstatē, ka Lēmumā ir norādīti atbildētāja izdarītie lietderības apsvērumi.

Tiesas ieskatā apstākļi, ka pieteicējs administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas laikā ir pieprasījis un ir saņēmis no /iestāde/ rakstisku atļauju savienot amatus, bija ņemams vērā, nosakot soda apmēru. Taču, ievērojot, ka pieteicējam ir piemērots sankcijā noteiktais minimālais sods un izskatāmajā gadījumā pieteicēja izdarītā pārkāpuma atzīšanai par maznozīmīgu nav pamata, tiesa atzīst, ka atbildētāja piemērotais soda apmērs ir atzīstams par samērīgu un tiesai nav pamata Lēmuma grozīšanai daļā par noteiktā soda apmēru.

Tiesa atzīst, ka Lēmums pieņemts, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus, un atbilst materiālo tiesību normām. Pārējos pieteicēja iebildumus tiesa nevērtē, jo tie nespēj ietekmēt tiesas spriedumu pēc būtības.

Tiesa secina, ka Lēmums ir tiesisks un pamatots, bet pieteicēja sūdzība ir noraidāma kā nepamatota.

[3.5] Tā kā tiesa konstatēja, ka atbildētājs nav pieļāvis pieteicēja tiesību aizskārumu, tad ir nepamatots un noraidāms arī pieteikums daļā par morālā kaitējuma atlīdzinājumu.

[4] Par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 11.janvāra spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību.

Papildus pieteikumā un pieteikuma papildinājumos minētajam apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa taisījusi spriedumu, neizskatot pieteicēja visus prasījumus. Proti, tiesa nav izskatījusi pieteicēja pieteikumu daļā par KNĀB faktisko rīcību un atlīdzinājumu. Turklāt pieteicējs palielina morālā kaitējuma apmēru no Ls 180 uz Ls 1800. Tiesa nav detalizēti analizējusi visus pieteicēja norādītos argumentus.

Apelācijas sūdzības papildinājumos pieteicējs norādījis, ka viņš elektroniski pirmās instances tiesai ir nosūtījis pieteikuma papildinājumus ar pielikumiem uz 85 lapām, bet lietai pievienoti dokumenti tikai uz 21 lapas.

[5] Saskaņā ar LAPK 289.²¹panta otro daļu apgabaltiesa apelācijas sūdzību izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[6] Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi pirmās instances tiesas sprieduma pamatojumu kopsakarā ar apelācijas sūdzībā ietvertajiem argumentiem, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas konstatētie faktiskie un tiesiskie apstākļi, uz tiem balstītie secinājumi ir pareizi un pirmās instances tiesas spriedumā sniegtais pamatojums ir pilnībā pietiekams. Līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa, pamatojoties uz LAPK 289.¹³panta trešo daļu, pievienojas pirmās instances tiesas nolēmuma motivācijai.

[7] Attiecībā uz apelācijas sūdzībā minēto, ka tiesa nav izskatījusi visus pieteicēja pieteikuma priekšmetus, apgabaltiesa norāda, ka nav pamatots pieteicēja viedoklis, ka izskatāmajā lietā tiesai bija jātaisa spriedums par KNĀB faktisko rīcību. Proti, pieteicēja norādītā KNĀB rīcība Lēmuma pieņemšanas procesā nav atzīstama par iestādes faktisko rīcību Administratīvā procesa likuma izpratnē. Pieteicēja norādītās KNĀB procesuālās darbības Lēmuma pieņemšanas procesā ir pārbaudāmas vienlaicīgi ar Lēmuma tiesiskuma izvērtējumu, ko pirmās instances tiesa ir arī izvērtējusi. Kā to pamatoti atzinusi Administratīvā rajona tiesa, iestāde Lēmuma izdošanas procesā nav pieļāvusi būtiskus procesuālos pārkāpumus.

Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka prasījums par morālā kaitējuma atlīdzinājumu nav patstāvīgs prasījums, bet gan ir saistīts ar pamatprasījumu, līdz ar to, konstatējot, ka pieteicēja pieteikums ir nepamatots un noraidāms, arī prasījums par morālā kaitējuma atlīdzināšanu ir noraidāms.

[8] Pieteicējs apelācijas sūdzībā un apelācijas sūdzības papildinājumos norāda, ka lietas materiāliem nav pievienoti visi pieteicēja tiesai nosūtītie dokumenti.

Apgabaltiesa, pārbaudot lietas materiālus, konstatē, ka pieteicējs 2011.gada 27.septembrī pirmās instances tiesai elektroniski nosūtīja savu iesniegumu par pieteikuma papildinājumiem lietā Nr.142194811. Iesniegumam pievienoti 6 pielikumi. Pieteicējs norāda, ka 2011.gada 27.septembrī tiesai nosūtījis dokumentus pavisam uz 85 lapām, bet lietas materiāliem ir pievienoti dokumenti tikai uz 21 lapas.

Pārbaudot lietas materiālus, apgabaltiesa secina, ka ne no pieteicēja 2011.gada 27.septembra iesnieguma, ne no elektroniskās vēstules, ar kuru tiesai nosūtīts minētais iesniegums, nevar konstatēt dokumentu lapu skaitu, kādu pieteicējs nosūtījis tiesai. Arī pieteicējs ne apelācijas sūdzībā, ne apelācijas sūdzības papildinājumos nav norādījis, kuri tieši dokumenti nav pievienoti lietas materiāliem, it sevišķi tie, kas nedublējas ar jau lietā esošajiem dokumentiem.

[9] Ņemot vērā iepriekš minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Lēmums par pieteicēja

saukšanu pie administratīvās atbildības ir tiesisks un pamatots un nav pamata tā atcelšanai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.¹²panta otrās daļas 1.punktu, 289.¹³pantu, 289.²²panta pirmo un otro daļu un Administratīvā procesa likuma 258.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

atstāt negrozītu Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja 2011.gada 29.aprīļa lēmumu Nr. 1/3679 (administratīvā pārkāpuma protokols RD Nr.001096) par *I.G.* (personas kods /*personas kods*/) saukšanu pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.³⁰pantu, bet *I.G.* sūdzību un pieteikumu par morālā kaitējuma atlīdzināšanu noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnesis
referents K.Berķis

Tiesneši M.Birzgalis
 A.Šteinberga